

поданим в її інтересах; - справи у спорах про захист ділової репутації, крім спорів, стороною яких є фізична особа, яка не є підприємцем або самозайнятою особою тощо.

Отже, статтею 20 ГПК України визначено справи, що відносяться до юрисдикції господарських судів України.

Література

1. Осипов Ю. К. Подведомственность юридических дел: учеб. пособие / Ю. К. Осипов. – Свердловск, 1974. – 250 с.

2. Баулін О. В. Поняття юрисдикції і новий Кримінальний процесуальний кодекс України / О. В. Баулін // Юридичний часопис Національної академії внутрішніх справ. – 2013. – № 2. – С. 9–13.

3. Намясенко О. К. Підвідомчість і підсудність господарських спорів: загальний огляд теоретичних та практичних проблем / О. К. Намясенко // Часопис Київського університету права. – 2015. – № 3. – С. 185-187.

УДК 346(043.2)

Рябова К. О., к.ю.н.,
Крук А. С., Конопацька К. Ю., студентки,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна

РАМКОВИЙ ГОСПОДАРСЬКИЙ ДОГОВІР: КОНСТРУКЦІЯ ТА ПОРЯДОК УКЛАДЕННЯ

Створення послідовного та адекватного сьогоденню механізму правового регулювання господарсько-договірних відносин є однією з найактуальніших проблем сучасної правової науки. Одним із головних чинників ефективного функціонування господарського обороту є оптимізація організованих відносин, що виникають під час здійснення господарської діяльності кожного окремо взятого суб'єкта господарювання, та набувають у більшості випадків договірних форм.

В процесі функціонування господарського обороту може виникати чимала кількість організаційних відносин координаційного типу, де відсутня управлінська складова. На сьогодні відносини, пов'язані з формуванням організаційно-правового підґрунтя тривалого співробітництва суб'єктів господарювання такого типу, законодавцем віднесено до господарсько-виробничих відносин, про що зазначено в п. 5 ст. 3 Господарського кодексу України (далі - ГКУ). Нагадаємо, що згідно з ч. 4 ст. 179 ГК України під час укладання господарських договорів їх зміст може визначатися на підставі вільного волевиявлення; примірного та типового договорів; договору приєднання. Не дивлячись на масштабне використання в сфері господарювання рамкових договорів, які також називають генеральними, загальні положення щодо них так і не отримали

законодавчого закріплення [1, с. 145]. Теоретичний та практичний аналіз дає підстави наголосити на наступному. По-перше, конструкцію рамкового договору варто відмежовувати від інших конструкцій організаційного характеру. Найбільш схожим до конструкції аналізованого договору є попередній договір. Проте, якщо останній передуює укладенню лише одного конкретно визначеного у ньому договору, на підставі генерального договору розробляється план тривалого співробітництва, що опосередковується договірним блоком. Як зазначає В. Мілаш, прикладом рамкового договору може бути договір про відкриття кредитної лінії, транспортного експедирування, комерційного представництва, франчайзингу, договори про сумісну підприємницьку діяльність тощо. Другою особливістю генерального договору є те, що організаційний зв'язок, який виникає на його підставі, не зникає після виконання сторонами належним чином своїх зобов'язань. Причиною цього є чинність згаданого блоку інших договорів, що укладаються на підставі рамкового [2, с. 74].

За загальним правилом, договір вважається укладеним за умови досягнення між сторонами домовленості щодо всіх істотних умов. Відповідно до ч. 3 ст. 180 ГКУ при укладенні господарського договору сторони зобов'язані погодити предмет, ціну та строк дії договору. Якщо дані норми використовувати для рамкових договорів, тоді за відсутності, наприклад ціни, означений договір потрібно визнавати неукладеним. Утім, як вважають провідні науковці в галузі господарського права, ч. 3 ст. 180 ГКУ в частині ціни як істотної умови господарського договору доцільно застосовувати лише до тих договорів, відповідно до яких одна сторона зобов'язана сплатити іншій певну грошову суму. Оскільки ж рамковий договір безпосередньо не породжує певні грошові зобов'язання, встановлення ціни мати місце не може. Аналізуючи позицію О. А. Беякевича стосовно істотних умов генеральних договорів, варто наголосити також на тому, що, виходячи з аналізу сутності даного договору, він не повинен охоплювати усі істотні умови поточних господарських операцій, запланованих у межах ділового співробітництва сторін [2, с. 129].

Аналізуючи особливості рамкового договору, окремо варто зупинитись на його предметі, який, на відміну від інших договорів у сфері господарювання, є встановленням організаційно-правових основ спільного співробітництва сторін у визначеній сфері господарювання. Встановлення таких засад є вираженням наміру сторін про ділову співпрацю, що, як вже було зазначено, в більшості випадків теж набуває договірних форм. У цьому контексті може виникнути питання про юридичну силу обов'язків сторін рамкового договору щодо укладення поточних договорів, зокрема і в судовому порядку. Хоча на теоретичному рівні дане питання досі не вирішене, вважаємо за доцільне не підходити

до даного питання односторонньо розрізняти рамкові договори за можливістю настання наслідків при їх порушенні

Останнє, на що варто звернути увагу, це те, що на відміну від попереднього договору, генеральний договір не втрачає своєї юридичної сили з моменту укладення поточного договору. Припинення його чинності може бути пов'язано або з його розірванням, або зі спливом встановленого сторонами терміну його дії. При цьому визначальним чинником, від якого залежить втрата юридичної сили поточних договорів, укладених на основі генерального, є початок їх виконання [3, с. 83].

Підсумовуючи зазначене вище, вважаємо за доцільне законодавче закріплення загальних положень про рамковий договір, а саме про особливості його укладення та виконання, що допоможе на нормативному рівні здійснити його відмежування від суміжних договірних конструкцій і спростити його практичне застосування.

Література

1. Беяневич О. А. Господарський договір та способи його укладання: навч. посіб. / О. А. Беяневич. – К.: Наук. думка, 2002. – 278 с.
2. Бервено С. М. Проблеми договірного права України: монографія / С. М. Бервено. – К.: Юрінком Інтер, 2006. – 392 с.
3. Теньков С. О. Коментар судової практики з господарських справ / С. О. Теньков. – К.: Юрінком Інтер, 2004. – 384 с.

УДК 346(043.2)

Рябова К. О., к.ю.н.,
Галайко Ю. В., студентка,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна

ОСОБЛИВОСТІ ГОСПОДАРСЬКО-ПРАВОВОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ

Більшість учасників господарських правовідносин заінтересована в правомірній поведінці - як власній, так і своїх контрагентів (партнерів). Це відповідає і моральним засадам суспільства, і прагматичному ставленню до будь-якої справи, адже застосування будь-якої юридичної (в тому числі господарсько-правової) відповідальності тягне для правопорушника негативні наслідки. Проте відсутність правопорушень - це ідеальний, а не реальний стан суспільного (в тому числі економічного) життя.

Підставами виникнення зобов'язань і відповідальності за їх невиконання може бути і договір, в якому конкретизуються передбачені законом штрафні санкції (якщо закон встановлює межу - мінімальну чи максимальну, чи не забороняє сторонам самотійно визначати розмір чи різновид певних санкцій) або встановлює непередбачені законом санкції